

Lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting;

utfärdad den 16 juni 2016.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting²

dels att 2 kap. ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 3 kap. ska betecknas 4 kap.,

dels att 1 kap. 17 och 18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya kapitel, 2 och 3 kap., av följande lydelse.

1 kap.

17 § Om en indelningsändring innebär att en ny kommun bildas eller om ändringen annars är av sådan omfattning att kommunen enligt den nya indelningen inte bör företrädas av de gamla kommunfullmäktige, ska regeringen bestämma att kommunen enligt den nya indelningen ska företrädas av indelningsdelegerade från det att dessa har valts till dess de nyvalda fullmäktige börjar sin tjänstgöring.

18 § För beredningen och verkställigheten i ärenden som avser kommunen enligt den nya indelningen får de nyvalda kommunfullmäktige till dess indelningsändringen träder i kraft anlita indelningsdelegerades utskott samt nämnder och beredningar i den eller de kommuner som närmast berörs av indelningsändringen.

2 kap. Ändring i indelningen i landsting

1 § Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i landsting, om det inte finns hinder mot en motsvarande ändring i länsindelningen. Bestämmelser om sambandet mellan landstingsindelningen och länsindelningen finns i 1 kap. 2 § kommunallagen (1991:900). En ändring i landstingsindelningen får dock ske endast om ändringen kan antas medföra bestående fördel för ett landsting eller en del av ett landsting eller andra fördelar från allmän synpunkt. Regeringen får meddela de föreskrifter som behövs för ändringens genomförande.

¹ Prop. 2015/16:121, bet. 2015/16:KU25, rskr. 2015/16:291.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 1991:1693.

Kammarkollegiet får dock besluta om en indelningsändring som bör ske med anledning av en sådan ändring i den kommunala indelningen som avses i 1 kap. 3 §.

2 § Kammarkollegiet får avslå en ansökan om indelningsändring, om myndigheten anser att ändringen inte bör ske.

3 § Kammarkollegiets beslut enligt 1 § andra stycket eller 2 § överklagas hos regeringen.

4 § En fråga om ändring i landstingsindelningen kan väckas av landsting eller medlem av ett landsting som skulle beröras av ändringen. Ansökan om en sådan ändring ska ges in till Kammarkollegiet.

Regeringen och Kammarkollegiet kan också ta upp en fråga om indelningsändring på eget initiativ.

5 § I ett ärende om indelningsändring ska Kammarkollegiet göra den utredning som behövs. Om det behövs med hänsyn till ärendets omfattning och beskaffenhet, får Kammarkollegiet ge en särskild utredare i uppdrag att göra utredningen.

6 § En indelningsändring träder i kraft den 1 januari det år som bestäms i beslutet om ändringen. Om ändringen är av sådan omfattning att ett landsting enligt den nya indelningen inte bör företrädas av de gamla landstingsfullmäktige, träder ändringen i kraft den 1 januari året efter det år då val i hela riket av fullmäktige har ägt rum.

Ett beslut om indelningsändring enligt 1 § första stycket ska meddelas senast ett år innan ändringen ska träda i kraft. Om det finns synnerliga skäl, får beslutet meddelas vid en senare tidpunkt, dock inte senare än åtta månader före ikraftträdandet. Ett beslut om indelningsändring enligt 1 § andra stycket ska meddelas senast tre månader innan ändringen ska träda i kraft.

7 § Vid ändringar i indelningen i landsting tillämpas bestämmelserna i 1 kap. om

1. ekonomisk reglering i 6–10 §§,
2. rättskapacitet i 13 §,
3. fördelning av beslutanderätt i 14–16 §§,
4. indelningsdelegerade i 17 §,
5. beredning och verkställighet i 18 §,
6. överklagande i 19 §, och
7. utredning om indelningsändring i 22, 23, 25 och 26 §§.

Då ska det som där sägs om

1. kommun i stället gälla landsting,
2. kommunfullmäktige i stället gälla landstingsfullmäktige, och
3. kommunstyrelse i stället gälla landstingsstyrelse.

8 § Om en indelningsändring innebär att ett nytt landsting bildas, får

1. landstinget lämna bidrag till en kommun inom landstinget i den utsträckning det behövs för att motverka att bildandet leder till höjd kommunalskatt, och

2. kommunerna inom landstinget lämna bidrag till varandra, om det behövs för att jämna ut ekonomiska effekter mellan kommunerna på grund av att uppgifter förts över från landstinget till kommunerna eller omvänt.

Bidrag får som längst lämnas till utgången av det femte året från det att indelningsändringen har trätt i kraft.

De närmare villkoren för bidragsgivningen ska regleras i en överenskommelse mellan de berörda parterna.

3 kap. Indelningsdelegerade

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser som ska tillämpas om regeringen enligt 1 kap. 17 § eller 2 kap. 7 § första stycket 4 har beslutat att en kommun eller ett landsting ska företrädas av indelningsdelegerade.

Val av indelningsdelegerade

2 § De indelningsdelegerade och ersättare för dessa utses från varje kommun eller landsting vars område helt eller delvis ska ingå i kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen (ändringsberörda kommuner och landsting).

3 § Antalet indelningsdelegerade och ersättare från varje kommun och landsting bestäms av fullmäktige i ändringsberörda kommuner och landsting. Om kommunerna eller landstingen inte är överens om antalet, ska regeringen fastställa antalet indelningsdelegerade och ersättare.

4 § De indelningsdelegerade och deras ersättare ska väljas av fullmäktige i ändringsberörda kommuner och landsting inom 30 dagar efter det att kommunen eller landstinget fått del av regeringens beslut om indelningsändring, om inte regeringen bestämmer en senare tidpunkt.

5 § De indelningsdelegerade och deras ersättare väljs bland dem som är ledamöter eller ersättare i fullmäktige i ändringsberörda kommuner och landsting.

Under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska valet vara proportionellt. Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska det vid valet bestämmas i vilken ordning ersättarna ska tjänstgöra.

6 § Om en indelningsdelegerad avgår, ska fyllnadsväl hållas.

Om den indelningsdelegerade har utsetts vid ett proportionellt val, inträder i stället en ersättare i enlighet med den ordning som har bestämts för ersättarnas tjänstgöring.

7 § Sedan fullmäktige har underrättat länsstyrelsen om vilka indelningsdelegerade och ersättare som har valts, ska länsstyrelsen snarast förordna en av de indelningsdelegerade att utfärda kungörelse om det första sammanträdet och leda detta till dess att en ordförande har valts.

Om två eller flera länsstyrelser berörs av indelningsändringen, får regeringen utse en av dessa att fatta beslut enligt första stycket.

Uppdraget som indelningsdelegerad

8 § Om en indelningsdelegerad eller en ersättare upphör att vara valbar, upphör också uppdraget genast.

I fråga om de indelningsdelegerade och deras ersättare tillämpas i övrigt bestämmelserna i 4 kap. kommunallagen (1991:900) om

1. upphörande av uppdrag i 9 § och 10 § 2,
2. ledighet från anställning i 11 § första stycket,
3. omröstning och beslut i 19 och 20 §§, och
4. reservation i 22 §.

Det som där sägs om en förtroendevald eller ledamot i fullmäktige ska då i stället gälla en indelningsdelegerad eller en ersättare. Det som sägs om fullmäktige i 4 kap. 9 § kommunallagen ska då i stället gälla indelningsdelegerade.

9 § Indelningsdelegerade får besluta att den som är indelningsdelegerad, ledamot i utskott eller ersättare i skälig omfattning ska få

1. ersättning för resekostnader och andra utgifter som föranleds av uppdraget,
2. arvode för det arbete som är förenat med uppdraget,
3. pension, och
4. andra ekonomiska förmåner.

Organisation

10 § Indelningsdelegerade är enligt 1 kap. 17 § och 2 kap. 7 § första stycket 4 beslutande församling för kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen.

11 § Indelningsdelegerade ska tillsätta ett arbetsutskott för beredning av ärenden och verkställighet av beslut. Om det behövs för att fullgöra sådana uppgifter, får indelningsdelegerade tillsätta flera utskott eller anlita nämnder och beredningar i ändringsberörda kommuner och landsting.

12 § Om inte något annat följer av lag eller annan författning får ansvaret för beredning, förvaltning och verkställighet inom ett utskotts verksamhetsområde lämnas över till partssammansatta organ. Detta gäller dock endast ärenden som avser förhållandet mellan kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen som arbetsgivare och dess anställda.

Bestämmelserna i 7 kap. 2–7 §§ kommunallagen (1991:900) tillämpas i fråga om partsammansatta organ. Det som där sägs om fullmäktige och nämnd ska då i stället gälla indelningsdelegerade och utskott.

Indelningsdelegerades arbetsformer

13 § Indelningsdelegerade bestämmer när och var sammanträden ska hållas.

Sammanträde ska också hållas om arbetsutskottet eller minst en tredjedel av de indelningsdelegerade begär det eller om ordföranden anser att det behövs.

14 § Indelningsdelegerade ska besluta i ärenden som har väckts av

1. ett utskott,
2. en indelningsdelegerad genom motion,
3. revisorerna om ärendet avser granskning eller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget, och
4. fullmäktige eller styrelse i ändringsberörda kommuner och landsting.

15 § Indelningsdelegerade får uppdra åt ett utskott att besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Första stycket gäller inte ärenden som anges i 3 kap. 9 § kommunallagen (1991:900) och inte heller ärenden som enligt lag eller annan författning ska avgöras av fullmäktige.

16 § Indelningsdelegerade får bestämma att ett utskott i sin tur får uppdra åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos ändringsberörda kommuner och landsting att besluta på utskottets vägnar.

Första stycket gäller inte sådana ärenden som anges i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900).

17 § Indelningsdelegerade samt ledamöter i ett fullmäktige som har utsett indelningsdelegerade får ställa interpellationer och frågor till

1. ordföranden i ett utskott, och
2. ordföranden i en nämnd eller beredning i ändringsberörda kommuner och landsting.

Indelningsdelegerade får även besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation eller fråga till någon som har utsetts av fullmäktige för ändringsberörda kommuner och landsting och som är ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 3 kap. 16 a–18 b §§ kommunallagen (1991:900) eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som ändringsberörda kommuner och landsting är medlemmar i.

18 § I fråga om indelningsdelegerades arbetsformer i övrigt tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (1991:900) om

1. ordförande och vice ordförande i 5 kap. 6 §,
2. hur sammanträden kungörs i 5 kap. 8–11 §§,
3. ersättare i 4 kap. 18 § första stycket och 5 kap. 12–15 §§,
4. beslutförhet i 5 kap. 18 och 19 §§,
5. jäv i 5 kap. 20 och 20 a §§,
6. rätt och skyldighet för utomstående att medverka i 5 kap. 21 § och 22 § första stycket,
7. hur ärenden bereds i 5 kap. 26, 28, 29 och 32 §§,
8. bordläggning och återremiss i 5 kap. 36 och 37 §§,
9. offentlighet och ordning vid sammanträdena i 5 kap. 38 och 39 §§,
10. hur ärendena avgörs i 5 kap. 40–45 §§,
11. interpellationer i 5 kap. 49–51 §§,
12. frågor i 5 kap. 54–56 §§, dock inte till den del det i 54 § hänvisas till 53 §, och
13. protokollet i 5 kap. 57–62 §§.

Då ska det som där sägs om

1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,

2. en ledamot i fullmäktige i stället gälla en indelningsdelegerad,
 3. styrelsen i stället gälla arbetsutskottet,
 4. nämnd eller fullmäktigeberedning i stället gälla utskott, och
 5. kommunens eller landstingets anslagstavla i 5 kap. 9 och 62 §§ kommunallagen avse anslagstavlan i ändringsberörda kommuner och landsting.
- Vid tillämpningen av 5 kap. 22 § första stycket, 26, 28 och 49 §§ kommunallagen ska dock det som där sägs om nämnd även gälla utskott.

19 § Indelningsdelegerande ska besluta en arbetsordning med de ytterligare bestämmelser som behövs för sammanträdena och handläggningen av ärendena.

- 20 §** Arbetsordningen ska alltid innehålla bestämmelser om
1. indelningsdelegerades säte,
 2. var och när sammanträden ska hållas och på vems initiativ,
 3. anmälan av hinder att delta i sammanträden,
 4. inkallande av ersättare och deras tjänstgöring,
 5. vem som ska föra ordet till dess ordförande har utsetts,
 6. rätten att delta i indelningsdelegerades överläggningar,
 7. förfarandet vid omröstningar,
 8. handläggningen av motioner, interpellationer och frågor, och
 9. formerna för justering av protokollen.

Arbetsutskottet och övriga utskott

21 § Ledamöter och ersättare i utskott väljs av indelningsdelegerade för tiden fram till dess att indelningsändringen träder i kraft och till det antal som indelningsdelegerade bestämmer. Antalet ledamöter i arbetsutskottet får dock inte vara mindre än fem.

- 22 §** Valbar som ledamot eller ersättare i utskott är den som vid tidpunkten för ett sådant val
1. är indelningsdelegerad eller ersättare för indelningsdelegerad, eller
 2. har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen.
- I fråga om valbarhet i övrigt tillämpas bestämmelserna om valbarhetshinder i 4 kap. 6 § och 6 a § tredje stycket 1 kommunallagen (1991:900). Det som där sägs om nämnd ska då i stället gälla utskott.

23 § Under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska valet till utskott vara proportionellt. Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska indelningsdelegerade bestämma i vilken ordning som de ska tjänstgöra.

- 24 §** För ledamöter och ersättare tillämpas bestämmelserna om uppdragets upphörande i 4 kap. 8 och 9 §§ och 10 § 2 kommunallagen (1991:900).
- Då ska det som där sägs om
1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
 2. nämnd i stället gälla utskott, och
 3. en förtroendevald i stället gälla en ledamot eller en ersättare i utskott.

25 § Om en ledamot avgår, ska fyllnadsval hållas.

Om ledamoten har utsetts vid ett proportionellt val, inträder i stället en ersättare i enlighet med den ordning som har bestämts för ersättnarnas tjänstgöring.

26 § Ledamöter och ersättare i utskott har rätt till ledighet från anställning i den utsträckning som följer av 4 kap. 11 § första stycket kommunallagen (1991:900).

27 § Arbetsutskottet ska upprätta förslag till budget för kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen. I fråga om tidsfrister tillämpas 8 kap. 6 och 7 §§ kommunallagen (1991:900).

28 § Indelningsdelegerade får besluta att en indelningsdelegerad, en utskottsledamot, en ersättare som inte är ledamot eller ersättare i ett visst utskott eller en revisor ska få närvara vid utskottets sammanträden och delta i överläggningarna, men inte i besluten, samt få sin mening antecknad i protokollet.

29 § I fråga om utskott i övrigt tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (1991:900) om

1. omröstning, beslut och reservation i 4 kap. 19–22 §§,
 2. ersättnarnas tjänstgöring och rätt att närvara vid sammanträden i 6 kap. 10 och 11 §§,
 3. ordförande och vice ordförande i 6 kap. 15 och 16 §§,
 4. tidpunkt för sammanträdena i 6 kap. 18 §,
 5. närvarorätt för utomstående i 6 kap. 19 § och 19 a § första och tredje styckena,
 6. beslutförhet i 6 kap. 23 §,
 7. jäv i 6 kap. 24–27 §§,
 8. hur ärendena avgörs i 6 kap. 28 och 29 §§,
 9. protokollet i 6 kap. 30 § första och andra styckena,
 10. delgivning i 6 kap. 31 §, och
 11. närvarorätt för personalföreträdare i 7 kap. 8–17 §§.
- Då ska det som där sägs om
1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
 2. styrelsen i stället gälla arbetsutskottet,
 3. nämnd i stället gälla utskott,
 4. en ledamot eller en ersättare i fullmäktige i stället gälla en indelningsdelegerad eller en ersättare,
 5. förtroendevald i stället gälla ledamot i utskott, och
 6. anslagstavla avse anslagstavlan i ändringsberörda kommuner och landsting.

Ekonomi

30 § Ändringsberörda kommuner och landsting ska tillhandahålla medel för indelningsdelegerades verksamhet.

Kostnaderna ska fördelas mellan kommuner och landsting i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster som enligt lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. ska ligga till grund för kommunernas bestäm-

mande av skattesatsen för uttag av skatt för det år då beslutet om indelningsändringen meddelas.

Om endast en del av en kommun eller ett landsting ingår i kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen, ska fördelningen ske i förhållande till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för den kommun- eller landstingsdelen.

31 § I fråga om förvaltning av de medel som tillhandahålls indelningsdelegerade tillämpas bestämmelserna i 8 kap. kommunallagen (1991:900) om

1. mål för den ekonomiska förvaltningen i 1 § första stycket,
2. medelsförvaltningen i 2 och 3 §§,
3. avgifter i 3 b och 3 c §§,
4. utgiftsbeslut under budgetåret i 12 §, och
5. räkenskapsföring och redovisning i 14–16 §§.

Då ska det som där sägs om

1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
2. styrelsen i stället gälla arbetsutskottet, och
3. nämnd i stället gälla utskott.

32 § Indelningsdelegerade ska lämna en redovisning till fullmäktige och revisorerna i kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen. Redovisningen ska lämnas snarast möjligt och senast den 15 april det år indelningsändringen träder i kraft.

Revision

33 § Indelningsdelegerade ska välja minst fem revisorer för granskning av utskottens verksamhet.

34 § Valbar som revisor är den som vid tidpunkten för ett sådant val har rösträtt vid val av fullmäktige i kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen.

Den som är indelningsdelegerad eller ersättare för delegerad är inte valbar som revisor. I övrigt tillämpas bestämmelserna om valbarhetskinder i 4 kap. 6 § och 6 a § andra stycket kommunallagen (1991:900).

35 § Under de förutsättningar som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska valet av revisorer vara proportionellt.

36 § I fråga om revisorerna tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (1991:900) om

1. uppdragets upphörande i 4 kap. 8 och 9 §§ och 10 § 2,
2. ledighet från anställning i 4 kap. 11 § första stycket,
3. jäv i 9 kap. 4–6 §§,
4. revisorernas ställning i 9 kap. 7 §,
5. sakkunnigt biträde i 9 kap. 8 §,
6. revisorernas uppgifter i 9 kap. 9 och 10 §§,
7. revisorernas rätt till upplysningar i 9 kap. 12 §, och
8. revisorernas förvaltning i 9 kap. 14 och 15 §§.

Då ska det som där sägs om

1. fullmäktige i stället gälla indelningsdelegerade,
2. nämnd i stället gälla utskott, och
3. förtroendevald i stället gälla revisor.

37 § Revisorerna ska det år indelningsändringen träder i kraft till fullmäktige i kommunen eller landstinget enligt den nya indelningen lämna en berättelse med redogörelse för resultatet av revisionen av utskottens verksamhet.

De sakkunnigas rapporter ska lämnas tillsammans med revisionsberättelsen.

I fråga om anmärkningar tillämpas 9 kap. 17 § kommunallagen (1991:900). Det som där sägs om nämnder och förtroendevalda ska då i stället gälla utskott och ledamöter och ersättare i utskott.

38 § Indelningsdelegerade får anta ett reglemente om revisionen.

Överklagande

39 § Ändringsberörda kommuner och landsting samt deras medlemmar har rätt att få prövat om ett beslut av indelningsdelegerade, ett utskott eller ett partssammansatt organ är lagligt genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

40 § I fråga om överklagande gäller bestämmelserna i 10 kap. kommunallagen (1991:900) om

1. tillämpningsområde i 3 §,
2. hur besluten överklagas i 4 och 5 §§,
3. klagotid i 6 och 7 §§,
4. grunder för laglighetsprövning i 8–10 §§,
5. processuella frågor i 11–14 §§,
6. förutsättningar för verkställighet i 14 a §, och
7. rättelse av verkställighet i 15 §.

Det som i 10 kap. 14 § andra stycket kommunallagen sägs om rätten att överklaga domstolens beslut ska även gälla ändringsberörda kommuner och landsting samt deras medlemmar.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2016, då lagen (1979:412) om kommunala indelningsdelegerade ska upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

ARDALAN SHEKARABI

Rikard Jermsten
(Finansdepartementet)

